

คำแนะนำการดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย
ในสถานการณ์ที่มีการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

กองโรคติดต่อนำโดยแมลง กรมควบคุมโรค
เมษายน ๒๕๖๔

ด้วยสถานการณ์การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในปัจจุบันที่แพร่ระบาดรวดเร็ว กระจายไปในหลายจังหวัดของประเทศไทยรวมถึงทั่วโลก ทำให้การดำเนินการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย เช่น การสำรวจลูกน้ำยุงลายของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอื่นๆ และการควบคุมโรคกรณีพบผู้ป่วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการดำเนินการ เป็นไปได้ยาก

ทั้งนี้ มาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายยังมีความจำเป็น เพื่อตัวจรับการระบาด ของโรคในชุมชน และป้องกันการระบาดของโรคติดต่อนำโดยยุงลายเป็นวงกว้าง ดังนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากร มีความปลอดภัยต่อการติดเชื้อ COVID – 19 แต่ยังสามารถดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายได้ กองโรคติดต่อนำโดยแมลง จึงได้จัดทำคำแนะนำการดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ในสถานการณ์ที่มีการระบาดโรค COVID – 19 ดังต่อไปนี้

	การสำรวจลูกน้ำยุงลาย	การควบคุมยุงตัวเตี้ยมวัย
ก่อนการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ปฏิบัติงาน ควรสังเกตอาการของตนเอง หากมีไข้ มากกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส ให้หยุดการปฏิบัติงานและแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบทันที ๒. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ควรมีมาตรการคัดกรองผู้ปฏิบัติงานก่อนลงพื้นที่ทุกครั้ง หากพบผู้ปฏิบัติงานมีไข้ มากกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส หรืออาการเข้าได้กับนิยาม โรค COVID – 19 ให้ดูปฏิบัติงาน และปฏิบัติตามมาตรการของรัฐบาลกรณีป้องกันโรค COVID – 19 ทันที ๓. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ควรจัดเตรียมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า เกลลาร์มมือ ให้เพียงพอกับผู้ปฏิบัติงาน ๔. สิ่งของหรืออุปกรณ์ที่อาจจะต้องใช้ร่วมกัน เช่น ไฟฉาย คลิปปอร์ด เป็นต้น ให้มีการทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือแอลกอฮอล์ ๗๕% ก่อนการใช้งานเสมอ ๕. ผู้ปฏิบัติงานต้องรักษาสุขอนามัยด้วยตนเอง เช่น หมั่นล้างมือก่อนหยิบจับสิ่งของ เป็นต้น ๖. ผู้ปฏิบัติงานพ่นสารเคมีควบคุมชุดป้องกันสารเคมี หน้ากากที่สามารถรองตัวทำลายอินทรีย์ ถุงมือ และรองเท้าบูท <p>หมายเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับเครื่องพ่นหมอกวนหากมีการสลับเปลี่ยนผู้ใช้งาน ให้เช็ดบริเวณกระบอกสูบ และด้ามจับ ด้วยแอลกอฮอล์ ๗๕% ก่อนปฏิบัติงานเสมอ - สำหรับเครื่องพ่น ULV สะพายหลัง ให้เช็ดบริเวณด้ามจับด้วยแอลกอฮอล์ ๗๕% ก่อนปฏิบัติงานเสมอ - สำหรับเครื่องพ่น ULV ติดรถยนต์ ควรมีการเช็ดบริเวณ พวงมาลัย เกียร์ คอนโทรลเครื่องพ่น หรือสิ่งที่ต้องจับต้องร่วมกัน ด้วยแอลกอฮอล์ ๗๕% ก่อนปฏิบัติงานเสมอ 	
ระหว่างการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ปฏิบัติงานสำรวจลูกน้ำยุงลาย ควรเข้าไปในบ้าน ไม่เกิน ๒ – ๓ คนต่อห้องค่าเรือน ๒. เว้นระยะห่างระหว่างผู้ลงสำรวจลูกน้ำยุงลาย และเจ้าของบ้าน อย่างน้อย ๑ – ๑.๕ เมตร หรือใช้สียิงตามสายของบุชชันในการปีนจับต้องร่วมกัน ๓. ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมหมวกน้ำกากอนามัยตลอดเวลา ระหว่างปฏิบัติงานในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การเตรียมชุมชนก่อนการพ่นสารเคมี ผู้ปฏิบัติงานควรเว้นระยะห่างจากเจ้าของบ้าน อย่างน้อย ๑ – ๑.๕ เมตร หรือใช้สียิงตามสายของบุชชันในการปีนจับต้องร่วมกัน ๒. ผู้ปฏิบัติงานพ่นสารเคมี ควรสวมชุดป้องกันสารเคมี หน้ากากที่สามารถรองตัว

การสำรวจลูกน้ำยุ่งลาย		การควบคุมยุงตัวเดิมวัย
	<p>๔. ผู้ปฏิบัติงานต้องหมั่นล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ระหว่างปฏิบัติงาน</p> <p>๕. หากมีการต้องสนับสนุนสิ่งของระหว่างการปฏิบัติงาน เช่น ยาทาแก้ไข้ ทรายที่มีฟอสเป็นต้น ให้ใช้วิธีการวาง แทนการยื่นให้ถึงมือเจ้าของบ้าน หรือสมาชิกในบ้าน อย่างน้อย ๑ - ๑.๕ เมตร และไม่ควรเกิน ๓๐ นาที</p> <p>หมายเหตุ หากเจ้าของบ้านหรือสมาชิกในบ้านอยู่ระหว่างการกักตัว ๑๔ วัน ให้ผู้ปฏิบัติงานซึ่งจงความสำคัญในการสำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ด้วยตนเอง โดยควรเว้นระยะห่างกับเจ้าของบ้านหรือสมาชิกในบ้าน อย่างน้อย ๑ - ๑.๕ เมตร และไม่ควรเกิน ๓๐ นาที</p>	<p>ทำละลายอินทรีย์ ถุงมือ และรองเท้าบูทตลอดเวลา</p> <p>๗. ผู้พ่นสารเคมีควรเว้นระยะห่างจากสมาชิกในที่นิม แดบบุคคลอื่น อย่างน้อย ๑ - ๑.๕ เมตร</p> <p>๘. ผู้ปฏิบัติงานต้องหมั่นล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ระหว่างปฏิบัติงาน</p> <p>๙. ในกรณีบ้านผู้ป่วยด้วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย จึงเป็นต้องพ่นสารเคมี โดยให้เจ้าของบ้านและสมาชิกในบ้าน ออกมาระยะห่างบ้านให้อยู่ห่างกัน ๑ - ๑.๕ เมตร ขณะผู้พ่นกำลังดำเนินการพ่นสารเคมีในบ้านและบริเวณบ้าน</p> <p>หมายเหตุ หากเจ้าของบ้านหรือสมาชิกในบ้านอยู่ระหว่างการกักตัว ๑๔ วัน ผู้ปฏิบัติงานควรแนะนำให้เจ้าของบ้านหรือสมาชิกในบ้านใช้สเปรย์กระปองด้วยวิธีการที่ถูกต้องกำจัดยุงลายในบ้านตนเอง</p>
หลังการปฏิบัติงาน	<p>๑. หลังจากการปฏิบัติการลงพื้นที่ ให้ผู้ปฏิบัติงานสังเกตอาการของตนเอง หากมีไข้ มากกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส หรืออาการเข้าได้กับนิยาม โรค COVID - 19 ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ และปฏิบัติตามมาตรการขอรับข้อมูล กรณีป้องกันโรค COVID - 19 ทันที</p> <p>๒. หลังใช้สิ่งของหรืออุปกรณ์ที่อาจจะต้องใช้ร่วมกันเสร็จสิ้นให้มีการทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือแอลกอฮอล์ ๗๕% เสเนอ</p>	

หมายเหตุ

- หากไม่สามารถดำเนินการสำรวจลูกน้ำยุ่งลายตามแผนการดำเนินงานปกติได้ ให้บูรณาการการดำเนินการควบคู่กับการลงพื้นที่ในการเฝ้าระวังโรค COVID - 19
- ควรมีมาตรการป้องกันโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ในสถานที่กักกันผู้ลี้ภัยผู้สัมผัสโรคหรือผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ทุกรูปแบบ โรงพยาบาลส่วนам และหอผู้ป่วยเฉพาะกิจ (hospitel) ได้แก่ กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงทุกสัปดาห์ พ่นสารเคมีกำจัดยุงก่อนการเปิดให้บริการ สนับสนุนมุ่งและยาทากันยุงให้ผู้ที่อยู่ในสถานที่เหล่านี้

บัญชีแบบท้าย

๑. สำนักงานจังหวัดชลบุรี
๒. ที่ทำการปกครองจังหวัดชลบุรี
๓. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี
๔. สำนักงานศึกษาอิการจังหวัดชลบุรี
๕. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี
๖. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี
๗. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี
๘. อำเภอเมืองชลบุรี
๙. อำเภอพนัสนิคม
๑๐. อำเภอป่าบ兰ปง
๑๑. อำเภอป้อทอง
๑๒. อำเภอพานทอง
๑๓. อำเภอหนองใหญ่
๑๔. อำเภอสัตหีบ
๑๕. อำเภอศรีราชา
๑๖. อำเภอบางละมุง
๑๗. อำเภอเกาะสีชัง
๑๘. อำเภอเกาะจันทร์
๑๙. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
๒๐. เมืองพัทยา
๒๑. เทศบาลนครแหลมฉบัง
๒๒. เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์
๒๓. เทศบาลเมือง ทุกแห่ง
๒๔. เทศบาลตำบล ทุกแห่ง
๒๕. องค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

หมายเหตุ ขอความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ nonlinear โดยยุงลง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔